

§ 108

Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite veroparatiisitalouden torjumisesta

HEL 2017-003500 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Thomas Wallgren ehdotti valtuutettu Pekka Puskan kannattamana, että asia palautetaan uuteen valmisteluun seuraavalla evästyksellä:

* Valmistelussa huomioidaan, että kansainväliset sopimukset ja suomalainen lainsäädäntö velvoittavat julkista valtaa toimimaan avoimuuden puolesta ja myös se, että aloitteessa mainittujen tietojen pyytämiseksi ei ole tähänastisessa valmistelussa huomattu olevan oikeudellisia esteitä.

* Valmistelussa huomioidaan aloitteen yhteensopivuus Helsingin valtuuston 2017 hyväksymän kaupunkistrategian sekä valtuuston 2013 hyväksymän globaalin vastuun strategian monien lausumien kanssa.

* Valmistelun aikana kutsutaan alan kansalaisjärjestöjen, yritysten ja tarvittaessa muiden toimijoiden edustajia julkiseen keskusteluun aloitteessa mainituista asioista, erityisesti siinä ehdotetuista raportointimalleista. Keskustelussa esille tulleita näkökohtia voidaan hyödyntää valmistelussa.

6 äänestys

Asian käsittely jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Asia palautetaan uuteen valmisteluun seuraavalla evästyksellä: * Valmistelussa huomioidaan, että kansainväliset sopimukset ja suomalainen lainsäädäntö velvoittavat julkista valtaa toimimaan avoimuuden puolesta ja myös se, että aloitteessa mainittujen tietojen pyytämiseksi ei ole tähänastisessa valmistelussa huomattu olevan oikeudellisia esteitä. * Valmistelussa huomioidaan aloitteen yhteensopivuus Helsingin valtuuston 2017 hyväksymän kaupunkistrategian sekä valtuuston 2013 hyväksymän globaalin vastuun strategian monien lausumien kanssa. * Valmistelun aikana kutsutaan alan kansalaisjärjestöjen, yritysten ja tarvittaessa muiden toimijoiden edustajia julkiseen keskusteluun.

16.05.2018

luun aloitteessa mainituista asioista, erityisesti siinä ehdotetuista raportointimalleista. Keskustelussa esille tulleita näkökohtia voidaan hyödyntää valmistelussa.

Jaa-äännet: 41

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jörn Donner, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Lilja Tamminen, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 30

Zahra Abdulla, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Tuula Haatainen, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Jukka Järvinen, Dan Kivulaakso, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Jape Lovén, Petra Malin, Abdurahim Mohamed, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Mika Raatikainen, Suldaan Said Ahmed, Juhani Strandén, Leo Stranius, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 12

Alviina Alametsä, Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Maria Ohisalo, Terhi Peltokorpi, Mari Rantanen, Mauri Venemies, Ozan Yanar

Poissa: 2

Ilkka Taipale, Kaarin Taipale

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Wallgren Thomas ym. valtuustoaloite Kvsto 22.3.2017 asia 4

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 39 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki päättää pyytää kaikkia tarjouskilpailuihin osallistuvia tarjoajia vapaaehtoisesti toimittamaan tarjoustensa liitteinä talouteen ja verotukseen liittyviä selvityksiä. Useassa maassa toimivilta yrityksiltä pyydetäisiin maakohtainen veroraportti, tilinpäätös- ja verotus tiedot ja verojen vertailulaskelma. Suomessa toimivilta yrityksiltä pyydetäisiin tuloverojen vertailulaskelma. Lisäksi aloitteessa esitetään, että Helsinki päättää julkaista tarjousten yhteydessä annetut talousraportit sekä tiedon yrityksistä, jotka ovat jättäneet raportit antamatta.

Aloite ja sen liite ovat tämän esityksen liitteenä. Liitteestä selviää tarkemmin aloitteessa ehdotetut talous- ja verotus selvitykset.

Kaupunginvaltuusto palautti 29.11.2017 asian uudelleen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Helsingin kaupungin hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan aloite on esitettävä uudelleen valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa palauttamispäätöksestä.

Palauttamispäätöksessä kehoitettiin selvittämään, voidaanko aloitteessa tarkoitettuja selvityksiä pyytää hankintakilpailutuksiin osallistuvilta yrityksiltä jo tarjousvaiheessa.

Jos aloitteessa mainittuja selvityksiä pyydetään toimittamaan liitteinä tarjousten antamisen yhteydessä, poikkeaisi se selvästi nykyisen, uudistetun hankintalain tarkoituksesta ja hengestä. Hankintalain 87 §:ssä säädetään uudesta eurooppalaisesta hankinta-asiakirjasta (ESPD-asiakirja), jonka avulla tarjoajat alustavasti osoittavat soveltuvansa hankinnan toteuttajiksi. Täyttämällä sähköisen ESPD-asiakirjan tarjoajat osoittavat tarjousvaiheessa, ettei käsillä ole poissulkemisen perusteita, esimerkiksi hankintalain 80 §:ssä mainittuja veropetoksia tai hankintalain 81 §:ssä mainittuja verovelvollisuuden laiminlyöntejä.

Hankintalainsäädännössä on tarkoitettu, että varsinaiset selvitykset ja todistukset tarkastetaan vain kilpailutuksen voittajalta ennen hankintapäätöstä tai viimeistään ennen hankintasopimuksen tekemistä. Tällöinkin hankintalain 88 §:ssä kielletään hankintayksikköä vaatimasta tarjoajalta näyttöä soveltuvuudestaan, jos hankintayksikkö voi saada tarvittavat todistukset, selvitykset ja muut tiedot Suomessa tai muussa Euroopan talousalueen valtiossa olevasta maksuttomasta tietokannasta. Tar-

joajaa ei saa vaatia toimittamaan asiakirjanäyttöä, jos hankintayksiköllä on tarvittavat ajantasaiset asiakirjat jo hallussaan.

ESPD-asiakirjan käyttämisellä on haluttu vähentää hallinnollista taakkaa, joka syntyy tarjouskilpailuun osallistumisesta etenkin pienille ja keskisuurille yrityksille lukuisten vaadittavien selvitysten, todistusten ja muiden asiakirjojen toimittamisesta hankintamenettelyn yhteydessä. Antamalla yhteisessä eurooppalaisessa hankinta-asiakirjassa vakuutuksen soveltuvuusvaatimusten täyttymisestä ja siitä, ettei poissulkemisperusteita ole, tarjoaja välttyy hankintamenettelyn yhteydessä suuren asiakirjamäärän hankkimiselta ja toimittamiselta hankintayksikölle. Tarkoituksena on tällä tavoin edistää pienten ja keskisuurten yritysten ja yhteisöjen osallistumista julkisiin tarjouskilpailuihin.

Hankintamenettely, johon siis tarjousvaihe sisältyy, on hankintalainsäädännössä tarkoin säänneltyä hallintomenettelyä. Menettelyn tulee täyttää muun muassa lakisidonnaisuuden, tarkoitussidonnaisuuden ja suhteellisuuden periaatteet. Tarkoitussidonnaisuuden ja suhteellisuuden periaatteiden mukaisesti viranomaisen toiminnan tulee edistää viranomaisen tehtävän toteuttamista ja kulloinkin sovellettavan lain tavoitteita. Tavoitteiden saavuttamiseksi käytettyjen keinojen tulee olla oikein mitoitettuja. Hankintalain mukaisesti hankintamenettelyssä on kohdeltava tarjoajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi, jolloin tarjoajille ei voida asettaa toisistaan poikkeavia vaatimuksia. Kaikkien tarjoajille ja tarjouksille asetettävien vaatimusten tulee lisäksi liittyä hankinnan kohteeseen.

Helsingin kaupunkistrategiassa painotetaan nopeaa ja ketterää toimintakulttuuria. Päätöksentekomalleja ja palveluprosesseja tulee tehostaa ja keventää. Strategian mukaan hyvin toimiva kaupunki on myös paras elinkeinopolitiikka. Valtuustoaloitteessa ehdotettujen selvitysten pyytäminen kaikilta tarjoajilta jo tarjousvaiheessa, riippumatta siitä syntyykö tarjoajan kanssa sopimussuhdetta, ei edistä hallinnon eikä päätöksenteon sujuvuutta.

Tarkasteltaessa aloitteessa mainittuja ehdotuksia talousraporttien julkaisemisesta tai tietojen antamisesta yrityksistä, jotka ovat jättäneet raportit antamatta, tulee vielä ottaa huomioon mitä julkisuuslaissa säädetään: tarjoukset ja niissä mainitut muut julkiset tiedot ovat julkisuuslain 7 §:n mukaan (yleisö)julkisia vasta, kun hankintasopimus on tehty. Näin ollen aloitteessa mainitut selvitykset voitaisiin lainsäädännön rajoissa julkaista vasta sopimuskauden aikana.

Kaupunginhallitus toteaa, että veroparatiisitalouden torjuminen on tärkeää ja että kaupungin tulee pyrkiä edistämään veroparatiisitalouden torjuntaa käytettävissä olevilla keinoilla ja toimenpiteillä. Edellä esitetty-

jen lainsäädännöllisten ja kaupunkistrategisten näkökohtien vuoksi veroparatiisitalouden torjumista voidaan valtuustoaloitteen tarkoittamalla tavalla parhaiten edistää pyytämällä talouteen ja verotukseen liittyviä selvityksiä kaupungin sopimuskumppaneilta. Kaupunginhallitus toteaa, että osana kaupunkikonsernin hankintasopimusten raportointia aletaan sopimuskumppaneilta soveltuvin osin pyytää aloitteessa mainittuja selvityksiä. Selvityksiä pyydetään vapaaehtoisina.

Tiedot julkaistaan kaupungin sivustolla lain ja sopimuskumppanilta saadun julkaisemisluvan puitteissa. Menettelyn tuloksia seurataan ja niistä raportoidaan kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Wallgren Thomas ym. valtuustoaloite Kvsto 22.3.2017 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 281

HEL 2017-003500 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

20.11.2017 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

13.11.2017 Pöydälle

18.09.2017 Palautettiin

11.09.2017 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

16.05.2018

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 29.11.2017 § 424

HEL 2017-003500 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

29.11.2017 Palautettiin

Valtuutettu Thomas Wallgren ehdotti valtuutettu Vesa Korkkulan kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian uuteen valmisteluun siten, että selvitetään mahdollisuus pyytää maakohtaisia raportteja ja muita aloitteen tarkoittamia selvityksiä hankintakilpailuihin osallistuvilta yrityksiltä jo tarjousvaiheessa.

Kannattaja: Vesa Korkkula

9 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että selvitetään mahdollisuus pyytää maakohtaisia raportteja ja muita aloitteen tarkoittamia selvityksiä hankintakilpailuihin osallistuvilta yrityksiltä jo tarjousvaiheessa.

Jaa-äännet: 38

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Kati Juva, Arja Karhivaara, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Elina Moisio, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 42

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

16.05.2018

Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Joonas Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Anu Korppi, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Pekka Puska, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Leo Stranius, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 5

Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jörn Donner, Laura Finne-Elo-
nen, Björn Månsson

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi